

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/18073.**

Benyújtás dátuma: **2022-01-23 13:40**

Parlex azonosító: **QP57EAYM0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Vadai Ágnes (DK)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Dr. Polt Péter, legfőbb ügyész**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: **"Miért látható ilyen sok eljárási ellentmondás a Völner-ügyben?"**

Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr!

A 24.hu nevű internetes portálon 2022. január 19. napján „Elutasították a Völner-ügyben eljáró ügyészek ellen tett feljelentést” című írásban az jelent meg, hogy a Fővárosi Nyomozó Ügyészség elutasította a Völner-ügyben eljáró ügyészek ellen hivatali visszaélés büntette miatt tett feljelentést.

A Fővárosi Főügyészség szerdai közleményében azt írta, hogy a büntetőeljárásról szóló törvény nem határoz meg olyan esetet, amikor az ügyész a letartóztatást köteles indítványozni. Ellenben a törvény előírja, hogy büntetőeljárásban alapvető jogot korlátozni csak a törvényben meghatározott okból, módon és mértékben lehet, feltéve, hogy az elérni kívánt cél kisebb korlátozással nem biztosítható.

Az eljárási törvény rendelkezései alapján, a fokozatosság és az arányosság elve azt is magában foglalja, hogy kényszerintézkedés alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha az elérni kívánt cél kényszerintézkedés alkalmazása nélkül nem biztosítható, írták. A letartóztatás ugyanis nem cél, hanem eszköz, így az eljáró ügyésznek, bírónak mindig mérlegelnie kell azt, szükséges-e a letartóztatás a büntetőeljárás eredményes lefolytatásához.

Az Alaptörvény R.) cikkének (2) bekezdése szerint Magyarországon a jogszabályok mindenkire kötelezőek. A 29. cikk pedig azt rögzíti, hogy az ügyészség, mint a független köztisztviselői szervezet, köteles fellépni minden jogsértő cselekménnyel szemben.

A büntetőeljárásról szóló 2017. XC. tv. 25. §-ában rögzítettek szerint az ügyészség a köztisztviselő, aki

nyomoz, felügyeli a bűncselekmények felderítésének törvényességét, valamint irányítja a vizsgálatot.

Az ügyészségről szóló 2011. CLXIII. tv. 1. § és a 2. §-ában írtak alapján az igazságszolgáltatás közreműködőjeként érvényesíti az állam büntetőigényét, a közérdek védelme érdekében közreműködik annak biztosításában, hogy mindenki betartsa a törvényeket és a jogszabályok megsértése esetén fellép a törvényesség érdekében.

1.) Még abban az esetben is alapvetően megkérdőjelezhető a lefolytatott vizsgálat függetlensége és pártatlansága, ha a büntetőeljárás törvény rendelkezése szerint az ügyész által elkövetett hivatali bűncselekmény megalapozott gyanúja esetén kizárólagos hatáskörrel és illetékességgel az ügyészségi nyomozó szervnek van eljárási jogosultsága. (Be. 30. § d.) pontja).

Ezen törvényi rendelkezés ellenére is nyilvánvalóan nonszensz, hogy egy esetlegesen az ügyészek által elkövetett bűncselekményben ugyanazon szervezet ugyanazon alkalmazottai nyomoznak, vagyis az ügyészek cselekményét szintén a legfőbb ügyész által kizárólagos, egyszemélyi, diszkrecionális, külső kontroll által befolyásolhatatlan és ellenőrizhetetlen módon kizárólagos utasítási joggal vezetett és irányított ügyészségnek ugyanúgy a legfőbb ügyész alá tartozó és általa utasított ügyészei vizsgálják ki.

Abszurd az az eljárás, amelyikben az egyik ügyész a másik ügyész törvénysértő eljárását vizsgálja úgy, hogy mindkettőjük vezetője ugyanaz a legfőbb ügyész. Ebben az eljárásban sem a jogállamiság absztrakt, objektív, tárgyyszerű, semleges és konkrét garanciái, sem a függetlenség, sem a transzparencia, sem a pártatlanság nem érvényesül és mindez nyilvánvalóan és alapvetően súlyosan sérti az egyébként közpénzből működtetett ügyészségi szervezet eljárását, döntéseit, és az intézkedéseit. Sérti továbbá a döntések szakmai okait és indokait részletesen is megismerni jogosult állampolgároknak a közérdeklődésre számot tartó, a közpénzek kezelésével kapcsolatos és az állam működését alapvetően érintő és befolyásoló büntetőeljárások során hozott hatósági intézkedések megismerhetőségét is.

Mindezek alapján kérdezem, hogy:

Mint a Magyarországon a köztisztviselői funkciót kizárólagosan ellátó és az ön által gyakran hivatkozottak szerint az Alaptörvényben is deklarált módon az igazságszolgáltatás közreműködőjeként független és pártatlan módon eljáró ügyészségi szervezet vezetőjeként mi ezzel kapcsolatban a konkrét szakmai álláspontja?

2.) Az ügyészségi feljelentést elutasító határozat indoklásában a feljelentés tárgyát képező cselekmény vonatkozásában durva csúsztatás, logikátlan és egyben megalapozatlan érvelés az, hogy az ügyészség nem köteles indítványozni az előzetes letartóztatást. Ez az állítás önmagában igaz ugyan, azonban az ügyet meghatározó logikai összefüggések, az egymással összetetten értékelt körülmények és szakmai indokok alapján az állítás valótlan.

A feljelentés elutasítására önmagában ez az érv nem megalapozott indok, mert egyrészt a következetes és töretlen bírói gyakorlat alapján, továbbá ehhez kapcsolódóan az ügyészségnek az ügy tárgyát képezőhöz hasonló kiemelkedő tárgyi súlyú, közérdeklődésre számot tartó és fokozottan társadalomra veszélyes bűncselekményekkel kapcsolatos szintén töretlen és hosszú idő óta

ugyanazon szemlélettel alkalmazott joggyakorlata szerint is a Völner Pál gyanúsított ellen folytatott eljáráshoz hasonló személyi és tárgyi körülmények esetén, az ilyen jellegű, tárgyi súlyú és nyilvánvalóan többféle bizonyítási nehézségekkel terhelt büntetőeljárásokban meggyanúsított személyekkel szemben mindig indítványoznak valamilyen személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedést.

Röviden összefoglalva tehát az állítás azért nem igaz, mert ugyan a letartóztatás indítványozása az ügyész részére a hasonló ügyekben nem kötelező, de az ügyészség által folytatott ezzel kapcsolatos joggyakorlat alapján ez a régóta következetesen alkalmazott szokásos ügymenet, vagyis ez az indoklás az állítást explicite nem cáfolja.

Mindezek alapján tehát teljesen egyedi és kivételes, vagyis az ügyészség saját kényszerintézkedések indítványozásával kapcsolatos joggyakorlatával is mindenben szögesen ellentétes döntést jelent a Völner Pál személyével kapcsolatban meghozott intézkedés elmaradása.

Mindezek alapján kérdezem, hogy:

Nem gondolja-e hogy mindezek alapján nehezen értelmezhető, szokatlan, meglepő és furcsa, vagyis közkeletű fogalmazással „kilóg a lóláb” az általános és panelszerűen alkalmazott klisé rögzítő feljelentést elutasító határozat indoklásában ezzel kapcsolatban tett kijelentés és az ügyészség ugyanilyen jellegű és tárgyú bűncselekmények vonatkozásában folytatott joggyakorlata között?

3.) Mindezek alapján konkrétan milyen személyi és tárgyi körülmények indokolták azt, hogy Völner Pállal szemben a töretlen joggyakorlattal szemben az ügyészség semmilyen, még a legenyhébb tartalmú személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés alkalmazását sem tartotta szükségesnek annak ellenére sem, hogy a büntető eljárási törvény rendelkezése szerint a letartóztatás a bizonyítás megnehezítésének vagy megghiúsításának, illetve a terhelt jelenlétének biztosítása érdekében különösen akkor rendelhető el, ha a bűncselekmény jellegére, a nyomozás állására és érdekeire, továbbá terhelt személyi és családi körülményeire, vagy a terhelt és a büntetőeljárásban résztvevő más személyek viszonyára, illetve a terhet büntetőeljárás előtt és annak során tanúsított magatartására tekintettel a személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedéssel elérni kívánt cél a bűnügyi felügyelettel, illetve távoltartással nem biztosítható (Be. 277. §(4) bekezdés.)?

Mindezek alapján kérem, hogy szíveskedjen részletesen kifejteni és megindokolni az ezzel kapcsolatos konkrét szakmai álláspontját!

4.) Nem felel meg a valóságnak a feljelentést elutasító határozat indoklásában rögzített azon érverés sem, hogy azért nem bűncselekmény az, hogy az ügyészség nem indítványozta Völner Pál letartóztatását, mert ezt csak a fokozatosság nemzetközi egyezményekben, az Alaptörvényben és a büntetőeljárási törvényben is meghatározott alapelveire figyelemmel, azok tartalma szerint lehet és kell alkalmazni.

Ez az indoklás az előzőhöz hasonlóan szintén azért nem igaz, mert a büntetőeljárási törvény személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedéseket rögzítő szabályai a letartóztatást nem

egyetlen kényszerintézkedésként rögzítik, hanem a törvény pontosan az ügyészség által hivatkozott fokozatosság és az arányosság elvének szem előtt tartásával és azok tartalmi és gyakorlati alkalmazásának megfelelően is differenciáltan, egymástól elkülönítve, különböző fokozatú, szigorúságú és az adott személy jogait különböző mértékben és formában korlátozó többféle személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés alkalmazását biztosítja.

A törvény szerint a fokozatosság elvére figyelemmel lehetőség van a letartóztatás elrendelésének különös okait meghatározó dogmatikai körülményekhez kapcsolódóan, vagyis ugyanazon jogalapra építve többféle, különböző, differenciált és eltérő mértékű – enyhébb - korlátozást tartalmazó kényszerintézkedés, így a bűnügyi felügyelet és az óvadék elrendelésére is.

Ezzel szemben az ügyészség Völner Pál vonatkozásában nemcsak a letartóztatást, hanem semmilyen más törvényesen lehetséges személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés elrendelését sem indítványozta. Ezért a feljelentés elutasításáról rendelkező határozatban ezzel kapcsolatban írtak egyrészt megalapozatlanok, másrészt pedig mindezek alapján téves és törvényt sértő volt az a döntés, hogy a feljelentésben írt cselekmény nem bűncselekmény.

Mindezek alapján kérdezem, hogy:

A fokozatosság elvével kapcsolatban erre figyelemmel mi a konkrét érdemi és szakmai álláspontja?

5.) A feljelentés elutasításáról szóló határozat indoklásában az arányosság vonatkozásában tett hivatkozás szintén valótlan és megalapozatlan, mivel ugyanabban az ügyben, amelyikben Völner Pált az ügyészség gyanúsítottként hallgatta ki, ugyanazon korrupciós bűncselekmény miatt szintén gyanúsított kihallgatásra került Schadl György, akivel szemben viszont haladéktalanul indítványozták a legsúlyosabb személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés alkalmazását, amit a nyomozási bíró el is rendelt.

Mindezek alapján szintén abszurd az az érvelés, hogy Völner Pállal szemben ugyanerre a kényszerintézkedésre az arányosság elvének érvényesítése miatt nincs szükség. Ugyanabban az ügyben a történeti tényállás szerint is azonos korrupciós bűncselekményben érintett aktív és passzív vesztegetői oldalon érintett két gyanúsított közül a jogtalan előnyt adó gyanúsítottat szükségesnek és indokoltnak tartották letartóztatni, ugyanakkor azt a másik gyanúsítottat, aki tőle a jogtalan előnyt átvette semmilyen személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedéssel nem kívánták sújtani.

Mindezek alapján kérdezem, hogy:

Az ügyészség által hivatkozott arányosság alapelve ugyanabban az ügyben az elkövetési magatartás két oldalán érintett két személy vonatkozásában az egyikre érvényes a másikra nem? Az arányosság elvének alkalmazásáról mi a konkrét szakmai álláspontja?

6.) Az ügyészség a Völner Pál terhére rótt elkövetési magatartású bűncselekménytől jóval egyszerűbb, kevésbé összetett, lényegesen kisebb tárgyi súlyú és jogilag is egyszerűbb megítélésű büntetőeljárások esetén is szintén a következetesen alkalmazott jogalkalmazási gyakorlata szerint, a büntetőeljárás megghiúsítására törekvés, az eljárás tárgyát képező bizonyítékok esetleges

megsemmisítése, vagy elrejtése, továbbá a tanúk esetleges befolyásolására alapozott törvényi hivatkozással, a bizonyítási eljárást nélkülözhetetlenül segítő eszközként, a vizsgálat és a nyomozás eredményességének biztosítására indítványozni szokta az érintett gyanúsítottakkal szemben valamilyen súlyú személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés alkalmazását.

Ez a következetes ügyészségi gyakorlat, amely a letartóztatást, mint a bizonyítási eljárás segítő eszközt alkalmazza, szintén ellentétes a feljelentést elutasító határozat indoklásában rögzített azon érveléssel, hogy Völner Pál személyével szemben a letartóztatás indítványozása azért nem volt szükséges, mert a letartóztatása a büntetőeljárás törvényben nem cél, hanem eszköz.

Mindezek alapján az érvek alapján a feljelentést elutasító határozat indoklásában írt megalapozatlan, logikátlan, helytelen, valótlán és téves érvelés miatt nyilvánvaló, hogy a határozatban levont érdemi jogkövetkeztetés is téves és törvénytörő abban a vonatkozásban, hogy a Völner Pál személyét érintő kényszerintézkedés tárgyában intézkedő ügyészek cselekménye nem bűncselekmény.

Mindezek alapján kérdőzem, hogy:

Ezzel kapcsolatban mi a konkrét érdemi és megindokolt szakmai álláspontja? A feljelentést elutasító határozat indoklásában írtak alapján továbbra is fenntartja-e azt a folyamatosan és büszkén hangoztatott értékelését, hogy az ön által vezetett és irányított ügyészség mindenkor és minden ügyben törvényesen, szakszerűen és megalapozottan jár el?

Budapest, 2022. január 23.

Tisztelettel:

Dr. Vadai Ágnes

Demokratikus Koalíció